Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 8. Warszawa, 27 września 1930 roku. № 39

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO I SŁODOWNICZEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKCJA I ADMINISTRACJA — Warszawa, Wiejska 17. — Telefon 5-96. Otwarta od 1 do 3 po poł.

PAULIN CHOMICZ.

Przekształcenie wzoru Ballinga.

Znany wzór Ballinga:

$$E = \frac{e + 2{,}0566A}{1 + 0{,}010665\,A}$$

którym posługują się przy obliczaniu zawartości ekstraktu E w brzeczce zarodowej na podstawie danych lub raczej otrzymanych przy analizie piwa: e — ilości ekstraktu w piwie i A — ilości alkoholu w piwie, przy zastosowaniu jest, jak wiadomo, niedogodny. To też praktycy, by szybko mieć pierwsze przybliżenie ilości szukanego ekstraktu, kontentują się wzorem: $E = e + 2\,A$, oczywiście bardzo niedokładnym.

Holzner do poprzedniego wzoru wprowadził poprawkę, polegającą na tem, że przy 13-procentowej brzeczce należy odciągać 0,3%, przy 12-procentowej 0,2%, przy 10-procentowej 0,1%. Chociaż te poprawki powiększają nieco dokładność, wszelako są empiryczne i dość grube jeszcze i nie mogą zadowolić tych, którym chodzi o dokładny wynik. By zadość uczynić tej ostatniej potrzebie, Wiedman i Kappler wydali tablice do bezpośredniego obliczania E z danych analizy; tablice te, ze względu na ich obszerność i kosztowność, nie znalazły rozpowszechnienia i nie powstrzymały od dalszych prób uproszczenia podstawowego wzoru Ballinga.

Lehmann i Stadlinger (Hilfstabellen zur raschen Berechnung des ursprünglichen Extraktgehaltes der Bierwürze nach der Formel $e = \frac{100(E + 2{,}0665A)}{100 + 1{,}0665\,A}$ von Dr. Paul Lehmann und Dr. Hermann Stadlinger in Erlangen. — Sonderabdruck und Zeitschrift für analytische Chemie XLIII Band. — Wiesbaden, C. W. Kreidel's Verlag, 1905) chcieli osiągnąć ten cel, przedstawiając wzór Ballinga w postaci

$$E = \frac{100(e + 2{,}0665A)}{100 + 1{,}0665\,A} = \frac{100}{100 + 1{,}0665\,A}\,e + \frac{206\,65\,1}{100 + 1{,}0665\,A} = e.\,A_1 + A_2, \text{ gdzie } A_1 = \frac{100}{100 + 1{,}0665\,A},\ A_2 = \frac{206{,}65\,A}{100 + 1{,}0665\,A}$$

zostały obliczone przez wspomnianych autorów dla zawartości alkoholu od 1,50% do 5,00% i ujęte w tabelkę. Że otrzymane uproszczenie jeszcze dużo pozostawia do życzenia (trzeba bowiem mnożyć 4-cyfrową liczbę przez 3-cyfrową i iloczyn dodawać do 4-cyfrowej liczby), dowodzi tego okoliczność, że autorowie podali nadto logarytmy ilości A. Tak więc, prób tych nie można uważać za pomyślne.

Wszelako wzór Ballinga daje się sprowadzić do bardzo prostej postaci: $E = e + 2\,A - k\,A$, gdzie k otrzymuje się z niżej podanej tabelki, w której współczynniki k zostały obliczone dla najbardziej rozpowszechnionych wypadków, obejmujących wartości A od 1 do 7 (przez każde 0,5) i wartości e od 2 do 8 (przez każdy 1). Tabelkę tę łatwo zapamiętać. jeżeli zważy się, że przy $A = 2$ i $e = 2$ współczynnik $k = 0{,}00$ i że z powiększeniem A o 0,5 lub e o 1 współczynnik powiększa się o 0,01.

Tabelka współczynników.

e \ A	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7
2			0,00	0,01	0,02	0,03	0,04						
3		0,00	0,01	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07				
4	0,00	0,01	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10		
5	0,01	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13
6	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13	0,14
7	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	5,10	0,11	0,12	0,13	0,14	0,15
8	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13	0,14	0,15	0,16

Posługiwanie się tą tabelką jest tak proste, że właściwie nie wymaga wyjaśnień, lecz dla usunięcia jakich bądź wątpliwości i ułatwienia orjentacji, podajemy takie prawidło: Odszukując kq dla danych lub poprzednio otrzymanych e i A, przyjmujemy dla A najbliższą liczbę (całkowitą lub z ułamkiem 0,5); różnicę pomiędzy A i przyjętą liczbą dodajemy do e, jeżeli przyjęto mniejszą liczbę, lub odejmujemy od e, jeżeli przyjęto większą liczbę; jeżeli potem dziesiętna liczba od e nie będzie większa od 0,5, bierzemy dla e następną większą (całkowitą) liczbę, w przeciwnym razie poprzestajemy na całkowitej wartości e, odrzucając dziesiętny znak; na przecięciu kolumn, zawierających e i A, znajdujemy k. Np., przy $e = 5{,}7$ i $A = 2{,}7$ szukamy k dla wartości $e = 6$ i $A = 2{,}5$ i bierzemy $k = 0.05$; przy $e = 5{,}6$ i $A = 2{,}8$ szukamy k dla wartości $e = 5{,}0$ i $A = 3{,}0$ i bierzemy $k = 0{,}05$.

P r z y k ł a d. Niech $e = 5{,}42$, $A = 2{,}79$.

Podług wzoru Ballinga mamy.

$$E_B = \frac{5{,}42 + 2{,}0665 \times 2{,}70}{1 + 0{,}010665 \times 2{,}79} = 10{,}86.$$

Podług naszego wzoru mamy.

$$E_c = 5{,}42 + 5{,}58 - 2{,}79 \times 0{,}05 = 11{,}0 - 0{,}14 = 10{,}86.$$

Całe obliczenie podług wzoru E_c jest tak łatwe, że w większości wypadków może być dokonane w pamięci, bez uciekania się do ołówka.

Wywód wzoru E_c [1]). Wzór Ballinga E_B daje się łatwo sprawadzić do wzoru E_c w sposób następujący:

$$\text{Ponieważ wogóle } \frac{B}{1 + b} = B(1 - b) + \frac{Bb^2}{1 + b},$$

[1]) Wzór ten ogłoszony był po rosyjsku w r. 1910.

przeto

$$E = \frac{e + 2,0665\,A}{1 + 0,010665\,A} = (e + 2,0665A)(1 - 0,010665A) +$$

$$+ M = e + 2A + [0,0665 - 0,010665\,(e + 2,0665A)]\,A +$$

$$+ M = e + 2\,A - mA + M,$$

$$\text{gdzie} - m = 0,0665 - 0,010665\,(e + 2,0665)\,A,$$

$$M = B \cdot \frac{b^2}{1 + b} = (e + 2,0665\,A)\,\frac{(0,010665)^2\,A}{1 + 0,010665\,A} \,.\, A =$$

$$= (e + 2,0665\,A)\,.\,nA = m'A,$$

$$\text{gdzie } n = \frac{(0,010665)^2\,A}{1 + 0,010665\,A} \text{ i } m' = (e + 2,0665\,A).\,n$$

Tym sposobem wzór Ballinga E_B otrzymuje postać:

$$E_c = e + 2\,A - (m - m')\,A = e + 2\,A - kA,$$

gdzie $k = m - m'$.

Tryb obliczania współczynników k, a, co za tem idzie, układania tabelki, taki. Obliczamy najpierw — m; w tym celu zakładamy A = 1 i przyjmujemy kolejno e = 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; tak postępujemy dla A = 2, i t. d., kończąc na A = 7 przy wartościach kolejnych e = 5, 6, 7, 8.

Obliczamy następnie n dla wartości A = 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i znajdujemy $n_1 = 0,0001$, $n_2 = 0,0002$, $n_3 = 0,0003$ i t. d.

Nareszcie obliczamy m', podobnie jak obliczaliśmy m, t. j. zakładamy najpierw A = 1 i przyjmujemy kolejno e = 4, 5, 6, 7, 8, przyczem n = 0,0001; zakładamy A = 2 i przyjmujemy kolejno e = 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, przyczem n = 0,0002, i t. d.

Odejmując m od m, znajdujemy wartości współczynników k dla A od 1 do 7 i e od 2 do 8; współczynniki k dla wartości A, mających ułamek 0,5, bierzemy jako średnią wielkość z dwuch kolejnych całkowitych wartości A przy jednem i tem samem e.

34) Inż. MARJAN KIWERSKI.

Dzieje piwowarstwa.

W bardzo bogatej arabskiej literaturze przysłowionej znajdujemy wiele przysłów, odnoszących się do pokarmów i napojów, a z tych ostatnich też tylko wino wymieniają. Naprzykład: „Życie bez wina nie ma żadnej wartości". Jeżeli wierzyć temu, że „przysłowia są mądrością narodów", to przytoczone przysłowie arabskie o winie powinno służyć jako argument przekonywujący zwolenników prohibicji o bezskuteczności ich usiłowań, bo nawet surowe zakazy, w rodzaju jednego z wersetów koranu „O wierni, wino jest wstrętnym wynalazkiem szatana" i srogie prześladowania ówczesne nie były w stanie zmusić wyznawców proroka do wstrzymania się od napojów alkoholowych. Świadczą też o tem przytoczone przykłady wyjątków poetyckich, zaczerpniętych z bogatej skarbnicy utworów poetów arabskich przez J. A. Święcickiego.

Gdy monarchja arabska w Hiszpanji dosięgła szczytu potęgi, zasłynęli jako wielcy uczeni, doktorzy ,przyrodnicy i chemicy, żydzi z Palestyny, którzy zasymilowali się tutaj zupełnie z arabami, wielu z nich nawet przyjęło islam i przybrało nazwiska mahometańskie. Tak, naprzykład, słynny medyk żydowski Rhazes osiadł w Hiszpanji, jako Abul Hasan Ali ben Rabban, doktór chemji Rabbi Rasi zmienił nazwisko na Mohammed ben Zaharja ben Rasi i t. p. Pismo Święte objaśnione i uzupełnione, wydane potem pod nazwą talmudu, jest i wśród uczonych żydowskich w dalszym ciągu żywo komentowane, a jako najsłynniejszego z takich komentatorów, uczonych talmudystów, wymieniają Mojżesza Majmonidesa.

Podług pracy Dr. E. Hubera „Maimonides über das Bier und Getränke der Juden", wielki mędrzec Mojżesz Majmonides pochodził ze starożytnego rodu talmudystów zamieszkałych w jednem z wielkich miast tryumfującego islamizmu, stolicy Maurów, Kordobie. W bardzo młodym wieku przestudjował on astronomję, nauki przyrodnicze, matematykę, medy-

Największe odchylenie wyników, otrzymanych podług wzoru E_C, od wyników podług wzoru E_B, równa się 0,05 (przy największej wartości $A = 7$); dla wypadków, najczęściej spotykanych w praktyce, gdy zawartość alkoholu znajduje się w granicach 2 do 4, błąd nie przekracza 0,02.

Wzór E_C tedy może być używany nie tylko dla sprawdzania wyników, otrzymanych za pośrednictwem wzoru E_B, lecz też może być stosowany narówni z wzorem Ballinga.

Uzasadnienie zmian,

które mają być wprowadzone do ustawy o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 35 z r. 1922, poz. 299) nowelą zaprojektowaną przez Międzyizbową Komisję w dniu 17 maja 1930 r. w Gdyni.

Do art. 1 noweli.

Maksymalną granicę zawartości alkoholu przy napojach niskoprocentowych, t. j. niepodlegających ograniczeniom ustawy, należy podwyższyć do 6%, a to przedewszystkiem z tego względu, by z pod ograniczeń wyłączyć sprzedaż piw, które przeważnie zawierają ponad 2½ do 6% alkoholu. Postulat ten znajduje swoje uzasadnienie w tem, że należy dążyć do rozpowszechniania wśród szerokich mas takich napojów wyskokowych, które są najmniej szkodliwe, posiadają nawet pewną wartość odżywczą i mogą w dużej mierze wyprzeć i zastąpić napoje o wyższej zawartości alkoholu; do tego celu nadają się przedewszystkiem piwa.

Do art. 2 noweli.

Podtrzymując zasadniczo granicę dopuszczalnej mocy alkoholu na 45 proc. należałoby upoważnić Ministra Skarbu do udzielania zezwoleń na przekroczenie tej granicy w odniesieniu do niektórych specjalnych wyrobów, które normalnie powinny zawierać wyższy procent alkoholu. Do takich należą np. wyroby krystalizowane, które zawierają conajmniej 50 proc. alkoholu, poniżej tego bowiem się nie krystalizują, a które przy obecnie obowiązującej granicy 45 proc. przed wypuszczeniem do obrotu handlowego trzeba rozcieńczać. Sprowadzenie w tych wypadkach

---

cynę, wreszcie filozofję Platona i Arystotelesa. Majmonides zasłynął jako jeden z największych uczonych żydowskich danej epoki. Gdy zmarł w roku 1204, postawiono mu ponmik z napisem w języku łacińskim: „A Mose ad Mosen non fuit illus, ore et aclamo mirus uterbue fuit". Co znaczy: „Od Mojżesza (prawodawcy) aż do Mojżesza (Majmonidesa) nie było w świecie mądrzejszego. W słowie i piśmie obaj byli godni podziwu".

W swej pracy najważniejszej „Wyjaśnienia praw Mojżeszowych", opisuje Majmonides piwo, określając je jako napój z jęczmienia, zwany „Scheker", „Zythum", albo „potus Judaeorum", („codzienny napój żydowski"). Majmonides, na podstawie Pisma Świętego Testamentu, stwierdza, że napojem hebrajczyków było wino i piwo, „vinum et scheker".

Z gatunków wina wymienia następujące: „vinum simplex" (wino zwyczajne), „vinum aqua mistum" (wino mięszane z wodą, prawdopodobnie, tak zw. podług Dr. E. Hubera „Nachwein" powstałe z wypłuczyn winogron już wyciśniętych na wino właściwe), „vinum passularum" (wino rodzynkowe, z winogron suszonych), „vinum de malis communibus ac punicis expressum" (wino z jabłek, albo owoców granatu), „vinum coctum" (wino z moszczu odgotowanego i zagęszczonego), „vinum mistum melle" (wino przygotowane z dodatkiem miodu), wreszcie „vinum quod acescere coeperit" (wino, które już kwaśnieć zaczynało, ale jeszcze było możliwe do wypicia).

Narówni z tymi różnymi gatunkami wina stawia Majmonides drugi napój użytku codziennego izraelitów — piwo. Napój ten, podług słów Majmonidesa, przygotowywano zapomocą drożdży. Piwo, zwane wtedy „medicatus zythus", musiało być, zdaniem Majmonidesa, wzorowo odfermentowanem. W celu wywołania fermentu stosowano drożdże winne, a także i piwne. Z brzeczki odgotowanej i stężonej, wytwarzano też rodzaj ekstraktu słodowego, zwanego „sokiem słodowym", który, tak jak podobny ekstrakt „Ptisana", używany przez starożytnych greków i rzymian, znajdował szerokie zastosowanie w lecznictwie

mocy alkoholu do 45 proc. powoduje znaczne pogorszenie napoju tak pod względem wyglądu, jak i też jakości i dlatego przepisu tego częstokroć się nie przestrzega. Zupełnie teoretycznym stał się przepis w odniesieniu do pejsachówki, która normalnie zawiera 60% alkoholu.

Postanowienia, zabraniającego sprzedaży wyrobów sporządzonych ze spirytusu alkoholowego nieoczyszczonego, zawierającego fuzle, nie należałoby stosować do tych napojów, które dla zachowania swoistych właściwości są wyrabiane ze spirytusu nieoczyszczonego, jak śliwowica, starka, pejsachówka i t. p. Z powyższych względów należałoby upoważnić Ministra Skarbu do wyłączenia z pod tego zakazu niektórych wyrobów, które wymieni w rozporządzeniu wykonawczem.

Do art. 3 noweli.

Postanowienia, traktujące o wprowadzeniu całkowitego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w gminach, zawarte w art. 4 obowiązującej ustawy, powinny z niżej podanych względów ulec odpowiedniej zmianie:

Głosowanie powinno się odbywać przy udziale conajmniej 50% osób, uprawnionych do głosowania; oznaczenie quorum jest konieczne z tego względu, że uchwała, która dla danej gminy posiada niewątpliwie wielkie znaczenie, nie powinna być podjęta przypadkową większością głosów. Z podobnych względów należałoby głosowanie zarządzić dopiero

naskutek uchwały zarządu gminy, powziętej kwalifikowaną większością $^{2}/_{3}$ głosów, lub na żądanie piśmienne przynajmniej $^{2}/_{5}$ części mieszkańców gminy. Proponowane w projekcie noweli postanowienie o zasadach głosowania ma na celu zalegalizowanie obecnie praktykowanego sposobu, unormowanego w rozporządzeniu wykonawczem do ustawy.

Doświadczenie uczy, że gminy, które wprowadziły u siebie zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, pragnęłyby go ze względu na niejednokrotnie wielkie szkody dla sfer gospodarczych jak i mieszkańców wogóle znieść po stosunkowo krótkim czasie obowiązywania, często nawet przed upływem roku; tłumaczy się to tem, że wprowadzenie podobnego zakazu stanowi dla gmin niewątpliwie eksperyment. Z tego względu należy gminom dać możność wcześniejszego przeprowadzania rewizji podjętych w tej

---

ówczesnem. Słynni lekarze greccy Hippokrates i Galenus znali dobrze (podług Pliniusza), już wtedy usus validissimus saluberrimusque ptisanae", wysokowartościową siłę odżywczą i wzmacniającą ekstraktu słodowego.

Grecy starożytni robili ekstrakt słodowy z jęczmienia, Indusi z ryżu, rzymianie z jęczmienia i ryżu. Stwierdzenie użycia ryżu na ekstrakty słodowe znajdujemy oprócz Pliniusza jeszcze i w satyrach Horacego. Ekstrakt słodowy już w tych tak dawnych czasach był towarem znanym dobrze na targach międzynarodowych. Czytamy o tem w rozporządzeniach cesarza Dyoklecjana, który, wyznaczając ceny maksymalne na produkty pierwszej potrzeby, wymienia w ich rzędzie i ekstrakt słodowy.

Mojżesz Majmonides i inni uczeni lekarze arabscy znają tylko ekstrakt słodowy preparowany z jęczmienia, widocznie ryż należał wtedy do rzędu roślin nieznanych jeszcze w Hiszpanji. Ekstrakt słodowy nazywano po łacinie „aqua hordaeacea" lub „aqua hordei" (woda jęczmienna), „aqua hordei acetosa" (sok jęczmienny) i rozróżniano „ptisana simplex" od „ptisana compositum", czyli ekstrakt słodowy zwyczajny i podwójny (zbiorowy). „Ptisana simplex" był ekstraktem słodowym otrzymanym z jednego gatunku zboża, a „ptisana compositum" przygotowywano z jęczmienia i pszenicy; ten ostatni ekstrakt słodowy był o wiele cenniejszym. Na wyrób piwa i ekstraktu leczniczego starano się brać już wtedy surowce jaknajlepsze.

Podług przepisu lekarza arabskiego Elluchassema ekstrakt słodowy, brzeczkę leczniczą, wolno było gotować tylko „ex hordeo novo, pingui, ponderoso", czyli ze świeżo zebranego pełnowartościowego jęczmienia. Wydano też odpowiednie przepisy lekarskie, obowiązujące podczas filtrowania brzeczki przeznaczonej na ekstrakt słodowy, wprowadzające specjalne filtracyjne urządzenia mechaniczne, pierwowzory obecnych filtrów browarowych.

(D. c. n.).

sprawie uchwał, mianowicie już po upływie jednego roku.

Nie zajmując stanowiska do celowości wprowadzenia powyższych zakładów wogóle należy stwierdzić, że rozciągnięcie zakazu na cały powiat jest w naszych warunkach w wysokim stopniu nieracjonalne. Poza szkodami, wyrządzonemi przez odbiór koncesji należy wziąć pod uwagę, że sam zakaz sprzedaży absolutnie nie powoduje zaprzestania picia napojów alkoholowych — napoje te będzie się sprowadzało z sąsiednich powiatów, potajemnie niemi handlowało niezwykle wyzyskując przytem konsumentów i wogóle zakaz ten niewątpliwie będzie połączony z wszelkiemi ujemnemi skutkami prohibicji. Z powyższych powodów odnośne postanowienie w ustawie należy skreślić.

Ze względu na konieczność szukania innych źródeł przez szczególnie dotkniętych powyższym zakazem koncesjonarjuszy, należy uchwalony zakaz ogłosić nie na dwa, lecz przynajmniej na 6 miesięcy przed nastąpieniem tego roku kalendarzowego, z którego początkiem ma obowiązywać.

W ochronie interesów niewątpliwie poszkodowanych koncesjonarjuszy należy, zdaniem naszem, dodać w odnośnym artykule postanowienie, na mocy którego koncesjonarjusze, którzy naskutek zakazu utracili koncesje, mieliby pierwszeństwo w uzyskaniu koncesji w innych miejscowościach.

Z uwagi na to, że należyte unormowanie stosunków w miejscowościach kąpielisk i uzdrowisk, leży z natury rzeczy w większej mierze, aniżeli w odniesieniu do innych gmin także w interesie Państwa należy prawo wprowadzania zakazu w tych miejscowościach powierzyć najwyższym władzom administracyjnym w Państwie, jako mającym należyty pogląd na całokształt stosunków Państwa.

(C. d. n.).

ANGLJA 1929.

W roku 1929 w Anglji obserwujemy spadek produkcji, gdyż wyprodukowano zamiast 32,052,95 hl. (1928) tylko 31,787,421 hl. Jest to mniej 265,530 hl., czyli o 0,83%.

JUGOSŁAWJA 1928 — 29.

W roku gospodarczym 1928/29 czynnych było 35 browarów. Produkcja w przybliżeniu wynosiła 650,000 hl. Spadek produkcji w stosunku do roku poprzedniego oceniają na 10%.

FRANCJA 1929.

We Francji w roku 1929 zadeklarowano w akcyzie o 4,973,000 hl. więcej, aniżeli w roku poprzednim, co wynosi 7,7% więcej.

SZWECJA 1928 — 29.

Od 1 października 1928 do 30 września 1929 — 160 browarów opłacających akcyzę, a więc warzących piwa pełne, wyprodukowało 1,502,548 hl., to jest o 32,910 hl. więcej, aniżeli w roku poprzednim. Wzrost produkcji piw pełnych wyniósł 2,24%. Pozostałe browary w liczbie 531 nieopłacające akcyzy i produkujące piwa z brzeczki 4 — 6° Ball. z zawartością alkoholu 1,8%, miały produkcję zaledwie 174,225 hl.

Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zwrot ceł. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, oraz Ministrem Rolnictwa, z dnia 2 sierpnia 1930 r. W wykonaniu § rozporządzenia Ministrów: Skar-Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 23 lipca 1930 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie zbóż, produktów przemiału i słodu (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 450), podaje się do wiadomości, że przewidziane w § 2 wyżej wymienionego rozporządzenia, zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu będą wydawane za pośrednictwem Związku Eksporterów Zboża Rzeczypospolitej Polskiej w Poznaniu, pod warunkiem stosowania kontroli nad ilością i jakością wywożonych zbóż, produktów przemiału i słodu, korzystających ze zwrotu cła.

(Monitor Polski z dnia 1 września 1930 roku Nr. 201, poz. 287).

CENY JĘCZMIENIA.

Warszawa.	17/IX	26.— — 28.— zł.
	19/IX	25.50 — 27.50 zł.
	2/0IX	25 50 — 27.50 zł.
	23/IX	25.50 — 27.50 zł.
Bydgoszcz.	18/IX	25.— — 27.— zł.
Lublin.	17/IX	20.50 — 21.— zł.
Poznań.	18/IX	26.— — 28.— zł.
	20/IX	26 — — 28.— zł.
	22/IX	26.— — 28.— zł.
	23/IX	25.50 — 27.50 zł.
Wilno.	18/IX	26.— — 28.— zł.
	20/IX	24.— — 25.50 zł.
Grudziądz.	19/IX	22.— — 23.— zł.
Hamburg.	17/IX	4.40 flh. Dun. Ros.
	20/IX	4 65 flh. Dun. Ros.
	17/IX	5.02½ flh. La Plata.
	20/IX	4.92¼ flh. La Plata.
Chicago.	17/IX	Jęczmień słodowy 50 — 71 cts. za bushel
	18/IX	Jęczmień słodowy 50 — 73 cts. za bushel
	19/IX	Jęczmień słodowy 50 — 72 cts. za bushel
	20/IX	Jęczmień słodowy 52 — 72 cts za bushel
	22/IX	Jęczmień słodowy 55 — 72 cts. za bushel
	23/IX	Jęczmień słodowy 55 — 72 cts. za bushel

CHMIEL

ŻATEC, 19.9. Na rynku chmielu płacono w kor. cz. za 50 kg. bez pod. obrot.: chmiel z nowych zbiorów 600. Tendencja w dalszym ciągu mocna.

LWÓW, 18.9. Od ostatniego tygodnia sytuacja na rynku chmielowym nie zmieniła się. Ceny utrzymują się na wysokości ostatnich notowań. Zakupy chmielu odbywają się w tempie zupełnie powolnem. Zainteresowanie zagranicy minimalne.

Browary w Rzeczypospolitej.

czynne w r. 1930.

(Ciąg dalszy).

Izba Skarb. Lubelska.

Mieszczański Udziałowy Browar Parowy Al. Herfurt w Janowie Lubelskim.

Browar Parowy i Słodownia Przemysław Kleniewski — Kluczkowice, poczta Opole - Lubelskie.

Browar Lubartów właśc. M. Majewska — Lubartów, woj. Lubelskie.

Browar Parowy „Jeleń" w Lublinie, ul. Bychowska Nr. 106.

Browar Parowy i Fabryka Słodu K. R. Vetter właść. Tadeusz Karszo-Siedlewski, w Lublinie ul. Bernardyńska 15.

Browar Parowy I. Ruzal w Łukowie.

S. Garfinkel — Nowa Osada, woj. Lubelskie.

Antoni Piasecki — Popkowice, poczta Kraśnik.

Browar Parowy „Udziałowy" I. Goldman — Pszonka pow. Garwolin.

Browar Parowy „Sarnaki" J. Szummer — Sarnaki, pow. Konstantynowski.

Browar Apelberger i Kowartowski — Sławatycze, poczta Biała Siedlecka.

Emanuel Hameczek i S-ka w Trubakowie, poczta Chełm Lubelski.

Browar Parowy Ordynacji Zamojskiej w Zwierzyńcu n/W.

Izba Skarb. Łódzka.

Browar i Słodownia Karola Weigta, właśc. Małgorzata Weigt w Kaliszu.

Browar i Słodownia Józefa Kowalskiego w Koninie, woj. Łódzkie.

Tow. Akc. Browaru Parowego Sukcesorów K. Anstandta — Łódź, ul. Pomorska 34/36.

Gustaw Keilich Browar i Fabryka Octu — Łódź, ul. Orla 25.

Bracia Keilich Browar Parowy — Łódź, ul. Zarzewska 48.

Browar Parowy Karol Anstadt — Łódź-Radogoszcz, ul. Szneja 15.

Browar Parowy Krakowski i Unger — Łódź, ul. Zgierska Nr. 73.

Browar Parowy Franciszka Braulińskiego w Piotrkowie Tryb.

Browar Parowy „Pociecha" — Radomsko.

Browar Parowy i Słodownia S. Danielewicz—Sieradz.

Browar Parowy i Fabryka wód gazowych O. Knothe — Tomaszów Maz., ul. Browarna 9/13.

Browar Parowy i Słodownia R. Sznerra Sukcesorowie — Turek, z. Kaliska.

Browar Parowy i Słodownia Józef Unger i S-ka — Zduńska Wola.

Izba Skarb. Wileńska.

Browar Parowy i Fabryka Słodu — Czerwony Dwór pow. Wileńsko-Trocki.

Browar B-ci Gordinow — Dokszyce, pow. Bracławski.

Browar „Okocim" — Wilno, ul. Bonifraterska 6.

Towarzystwo Browaru „Szopen", S. A., w Wilnie, ul. Sierakowskiego Nr. 18.

Browar Braci Lipskich Wilno, ul. Popławska 29.

Izba Skarb. Wołyńska.

Browar W. Diwiszka, dzierż. Bogumił Wolf — Berezne, woj. Wołyńskie, pow. Kostopol.

Browar „Zdrój" w Kowlu ul. Łucka 44.

Browar Parowy i Słodownia „Kwasiłów", właśc. Józef Zeman, dzierż. S. Czerepak i K. Olicz, Kwasiłów, pow. Rówieński, poczta Zdołbunów.

Browar J. Martynek — Krzemieniec.

Browar i Słodownia sukc. S. Sznajdera — Łuck, Kościuszki 79.

Wacław Zeman, Czeski Browar Parowy i Słodownia — Łuck, ul. Piłsudskiego.

Browar Parowy Sukc. W. Lingarta — Mirogoszcza, pow. Dubieński.

Browar P. Maceka (dzierż.), właśc. Karwicki — Mizocz, pow. Zdołbunowski.

Browar Ołycki, H. Chait i A. Gorenbuch — Ołyka, woj. Wołyńskie.

Zarząd Dóbr i Interesów Stanisława Hr. Czackiego w Porycku pod Włodzimierzem.

Towarzystwo Browarów i Drożdży Spirytusowych „Bergszlos", S. A. w Równem — Równe, ulica 3 Maja 189.

Browar „Siemiduby", właśc. Sertecki, dzierż. Goldfarb i Chait — Siemiduby, poczta Równe.

Browar P. Czastka i S-ka — Wołkowyje, p. Dubno.

——— *(D. c. n.).*

Redaktor: W. Adam. - - - - Wydawca: Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzplitej Polskiej.

Drukarnia i Litografja „JAN COTTY" w Warszawie. Kapucyńska 7.